

DEN NORSKE KIRKE

Møre bispedømmeråd

Møre biskop

Kulturdepartementet
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Dato: 30.10.2014

Vår ref: 14/5997 - 3 BOS (14/26743)

Deres ref:

Høringssvar: Staten og Den norske kirke - et tydelig skille

Vedlagt ligger høringssvar på dokumentet «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille». Høringssvaret er behandlet av Møre bispedømmeråd i møte 27/10-14. Møre biskop og Møre bispedømmeråd sender felles høringssvar.

Vi ønsker å publisere vårt høringssvar og det er derfor utformet slik at også andre kan gjøre seg kjent med det uten å ha høringsnotat eller de aktuelle lovparagrafer framfor seg.

Vårt administrasjonsspråk er nynorsk. I høringsuttalelsen til «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille» refererer vi både fra vurderinger og lovforslag gitt av departementet. I tillegg blir det i høringa kommentert og gitt innspill til lovformuleringer som vil komme til uttrykk på bokmål. Omfanget av dette har gjort at vi etter en totalvurdering denne gang velger å gi høringsuttalelsen på bokmål.

Dokumentet sendes over i pdf og word-formant.

Med vennlig hilsen

Olav Gading .
Fung biskop

Bjørn Olaf Storhaug e.f
stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og inneholder derfor ikke underskrifter

Kopi til:
Kirkerådet

Postboks 799 Sentrum

0106

OSLO

Høringsuttalelse fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd

«Staten og Den norske kirke – et tydelig skille

1) INNLEDNING

Møre biskop og Møre bispedømmeråd gir felles høringsuttalelse.

2) SAMMENDRAG

Departementet foreslår endringer i kirkeloven på bakgrunn av grunnlovsendringene i 2012. Endringene representerer et tydelig skille mellom staten og kirken. Endringene er også ment å komme i møte Kirkemøtets vedtak i april 2013:

Kirkemøtet ber regjering og Storting om at det så raskt som mulig etableres et nasjonalt rettssubjekt for Den norske kirke. Kirkemøtet ber regjering og Storting om at virksomhets- og arbeidsgiveransvaret for prestatjenesten overdras til dette rettssubjektet. De nasjonale og regionale kirkelige organer overføres slik at disse ikke lenger er statlige forvaltningsorganer.

Departementet varsler at endringer i lovgivningen for kirken vil bli tatt opp i sammenheng med utarbeidelsen av en helhetlig lov om tros- og livssynssamfunn. Departementet ser en skrittvis utvikling av kirkeordningen som viktig for å sikre kontinuitet og stabilitet og for å oppnå bred kirkelig og politisk oppslutning om endringene.

De forutsetninger som legges til grunn for forslagene som nå legges fram er:

- Grunnlovsbestemmelsene om Den norske kirke skal ligge fast.
- Kommunenes ansvar for den lokale kirkes økonomi skal videreføres.
- Soknenes rettslige selvstendighet skal videreføres.
- Statens finansieringsoppgaver overfor kirken skal videreføres.

De lovforslagene som nå kommer er langt på vei en oppfølging av hva Kirkemøtet og Stortinget har sagt. I hovedsak skjer det ved å etablere Den norske kirke som rettssubjekt og at myndighet som tidligere lå til Kongen eller departementet overføres til Den norske kirke.

Innledende konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd slutter seg i stor grad til de forutsetningene og hovedlinjene i forslagene som departementet legger til grunn. Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter en skrittvis utvikling for å sikre bred oppslutning. Møre biskop og Møre bispedømmeråd ser senere fram til utviklingen av en helhetlig lov om tros- og livssynssamfunn der en rammelovgivning for Den norske kirke inngår.

3. Den norske kirkes rettslige handlingsevne (kap 3)

A) Den norske kirke som rettssubjekt – departementets forslag til endringer (kap.3.3)

Departementet foreslår at kirkeloven § 2 får ny betegnelse, og at de aktuelle bestemmelsene formuleres slik:

§ 2. *Rettslig handleevne og kirkelig inndeling.*

Soknet er den grunnleggende enhet i Den norske kirke og kan ikke løses fra denne.

~~Soknet har selv rettigheter og forpliktelser, er part i avtaler med private og offentlige myndigheter og har partsstilling overfor domstol og andre myndigheter.~~

Den norske kirke så vel som det enkelte sokn har selv rettigheter og forpliktelser, er part i avtaler med private og offentlige myndigheter og har partsstilling overfor domstol og andre myndigheter.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd:

Konsekvensen av departementets forslag er at Den norske kirke blir ett rettssubjekt med rettslig handleevne. Kirkens nasjonale og regionale organer skal være instanser som etter nærmere bestemmelser opptrer på vegne av dette ene rettssubjektet.

Det foreslås at Kirkemøtet gis myndighet til, nærmest fullt ut, å beslutte hva bispedømmerådet skal ha av oppgaver og myndighet. Departementet antar at også Bispemøtet, Kirkerådet, bispedømmerådene, biskopene og prostene på avgrensede områder bør gis myndighet til å opptre på vegne av det nye rettssubjektet for Den norske kirke.

Det er lagt til grunn at soknets nåværende rettslige selvstendighet skal videreføres. Det følger av dette at det nye rettssubjektet for Den norske kirke ikke vil være ansvarlig for soknets økonomiske disposisjoner eller hvordan soknet ivaretar sine oppgaver som arbeidsgiver. Kirkemøtet vil altså ikke kunne gripe inn i soknets selvstendighet i kraft av å være øverste organ for Den norske kirke som trossamfunn. Kirkemøtet må i tilfelle ha uttrykkelig hjemmel i lov.

Det nye rettssubjektet vil være en særlig, lovregulert størrelse. Etter departementets oppfatning vil det ikke være naturlig generelt å karakterisere organene som opptrer på vegne av rettssubjektet som forvaltningsorganer, se forvaltningsloven § 1. Det er likevel lagt til grunn at forvaltningsloven og offentliglova fortsatt skal gjelde for virksomheten i de lovbestemte kirkelige organene, se kirkeloven § 38.

Kirkerådet ivaretar, innenfor de rammene som loven og Kirkemøtet fastsetter, den utøvende myndigheten på Kirkemøtets vegne. Kirkemøtet kan i tillegg overlate til bispedømmerådene, biskopene eller prostene å treffe avgjørelser på avgrensede områder. Slik delegasjon kan omfatte både adgang til å opptre på det nye rettssubjektets vegne og til å utøve myndighet som Kirkemøtet positivt er gitt i lov. Kirkerådet får generell adgang til å delegere til bispedømmerådene.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd slutter seg til forslagene om endring av KL §2 og stiller seg bak de konsekvensene dette vil få for bispedømmerådet og biskopens rolle i relasjon til Kirkemøtet.

B) Kirkemøtet (kap 3.4)

Departementets lovforslag

Kirkelovens § 24 foreslås utformet slik:

Kirkemøtet

- a) gir uttalelse i saker om viktige endringer i lover på det kirkelige område,
- b) fastsetter retningsgivende planer og programmer for den kirkelige undervisning, diakoni, kirkemusikk og for økumenisk virksomhet,
- c) fastsetter kvalifikasjonskrav og tjenesteordning for særskilte stillinger innen kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk. ~~For stillingstyper som også omfatter statlige stillinger, trengs godkjenning av departementet,~~

d) gir regler om kirkens inventar og utstyr,

e) foreslår retningslinjer for kirkelig inndeling,

~~Kirkemøtet utfører for øvrig de gjøremål som det til enhver tid er pålagt av Kongen eller departementet.~~

~~Kirkemøtet kan oppnevne råd og utvalg til å ivareta oppgaver som hører inn under Kirkemøtet.~~

Kirkemøtet treffer avgjørelser og opptre på vegne av Den norske kirke når det ikke er fastsatt i eller i medhold av lov at myndigheten er lagt til annet organ.

Kirkemøtet kan delegere sin myndighet til Bispemøtet, Den norske kirkes klagenemnd, bispedømmerådene, biskopene og prostene.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd:

Departementet foreslår at det i kirkeloven § 24 tas inn et nytt ledd som fastsetter at Kirkemøtet opptre på vegne av rettssubjektet for Den norske kirke, når det ikke er fastsatt noe annet i lov eller i medhold av lov.

Dernest foreslås det at Kirkemøtet i et nytt ledd gis alminnelig hjemmel til å delegere oppgaver til andre nasjonale og regionale organer for Den norske kirke, inklusive prostene.

I prinsipper for delegasjon er det normalt å delegere til nærmeste nivå. Det bør vurderes om i hvilken grad Kirkemøtet skal delegere forbi biskopen – direkte til prostene. Vi oppfatter imidlertid at departementet gjennom lovgivningen ikke vil legge et hinder for at en slik delegasjon kan kan skje.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslaget om endringer i KL §24

C) Kirkerådet (kap 3.5)

Departementets lovforslag:

Kirkeloven § 25 foreslås utformet slik:

Kirkerådet består av et antall medlemmer med personlige varamedlemmer valgt av Kirkemøtet og en biskop med varamedlem valgt av Bispemøtet.

Kirkerådet forbereder de saker som skal behandles av Kirkemøtet og iverksetter Kirkemøtets beslutninger.

Kirkerådet leder kirkens arbeid på nasjonalt nivå.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd

Forslaget innebærer en forenkling om sammensetning, valg og funksjonstid for Kirkerådet i § 25 første ledd. Det er som en naturlig følge av at staten ikke lenger gjennom lov fastsetter sammensettinga, men overlater til Kirkemøtet å gi nærmere regler. Departementet foreslår videre at Kirkerådets rolle som utøvende organ klargjøres i et nytt ledd. Kirkerådet ansvarliggjøres overfor Kirkemøtet som et styre og kan i prinsippet byttes ut i funksjonstiden. Nåværende tredje ledds annet og tredje punktum foreslås opphevet fordi de er blitt overflødige.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslagene til endringer i KL §25

D) Bispedømmerådet (kap 3.6)

De aktuelle bestemmelsene i kirkeloven § 23 foreslås utformet slik:

Bispedømmerådet utfører for øvrig de gjøremål som det til enhver tid er pålagt av Kirkemøtet eller Kirkerådet. Bispedømmerådet kan også utføre oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd eller kirkelige fellesråd.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd

Med forslag til lovendring vil mange funksjoner bispedømmerådet i dag har bli fjernet gjennom lovgivningen.

Formålet med forslaget er fra statens side å åpne for samarbeid og funksjonelle måter å løse oppgaver innen Den norske kirke på. De administrative og økonomiske konsekvensene er ikke utredet. Vi ser ikke på dette som en sak for departementet, men vil påpeke at dette vil kreve en snarlig tydeliggjøring av funksjonsdelinga mellom de kirkelige organ på sentralt og regionalt nivå.

Det som blir stående igjen er et formålsavsnitt:

«Bispedømmerådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene, og det skal fremme samarbeidet mellom de enkelte menighetsråd og andre lokal arbeidsgrupper innen bispedømmet»

Utover dette vil bispedømmerådets myndighet fastsettes av Kirkemøtet og Kirkemøtet i medhold av lov eller gjennom delegasjoner.

Reglene for sammensetting av bispedømmeråd videreføres

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslag til endringer i §23. Det pekes på behov for å arbeide med funksjonsfordelingen innenfor det nye rettssubjektet slik at det blir tydeliggjort hvilke oppgaver bispedømmerådet skal ivareta.

Vår vurdering er at det er hensiktsmessig at sammensetting av bispedømmerådet fortsatt fastsettes i KL.

4. DEN NORSKE KIRKE SOM ARBEIDSGIVER (kap 4)

A) Overføring av arbeidsgivermyndighet fra staten til kirken og myndighet til å inngå tariffavtaler (kap 4.3)

Den aktuelle bestemmelsen foreslås inntatt i kirkeloven § 24 og utformet slik:

Kirkemøtet kan gi en arbeidsgiverorganisasjon fullmakt til å inngå og si opp tariffavtale, samt å gi eller motta kollektiv arbeidsoppsigelse på Den norske kirkes vegne.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd:

Et viktig motiv for de foreslåtte lovendringene er å legge grunnlaget for å overføre statens arbeidsgiveransvar for kirkelig tilsatte, dvs. prestene, biskopene og de tilsatte ved bispedømmerådene og Kirkerådet, til Den norske kirke. Dette står sentralt i Kirkemøtets vedtak i 2013 og framstår også som en naturlig konsekvens av grunnlovsendringene i 2012.

Med Kirkemøtet som øverste organ for det foreslåtte nye rettssubjektet for kirken, mener departementet det er Kirkemøtet som bør få myndigheten til å organisere prestatjenesten, treffe bestemmelse om hvordan arbeidsgivermyndigheten overfor prestene skal ivaretas og hvilke organer for det nye rettssubjektet som skal ha ansvaret for de ulike arbeidsgiverfunksjonene. Lovgrunnlaget for Kirkemøtets myndighet som arbeidsgiver vil være lovbestemmelsen om Kirkemøtets alminnelige kompetanse. Departementet antar at Den norske kirke som arbeidsgiver i hovedsak bør føres inn under den alminnelige arbeidsrettslige lovgivningen (arbeidsmiljøloven, arbeidstvistloven, ferieloven m.fl.). Forslaget om en særskilt regulert klageadgang ved disiplinærvedtak representerer et avvik fra denne hovedregelen.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslag til endring i §24 og at det eksplisitt blir gitt uttrykk for at Kirkemøtet skal kunne avgi myndighet til en arbeidsgiverorganisasjon på samme måte som for soknets organer.

B) TJENESTEMANNSRETTSLIGE SPØRSMÅL VED VIRKSOMHETSOVERDRAGELSE (kap 4.4)

I dette punktet avklarer departementet

- GENERELT OM VIRKSOMHETSOVERDRAGELSE
- RESERVASJONSRETTE
- SÆRLIGE FORHOLD FOR EMBETSMENN
- TARIFFAVTALER
- MEDBESTEMMELSE

Konklusjon/uttalelse

For Møre biskop og Møre bispedømmeråd er det av avgjørende betydning at medarbeidere kjenner trygghet og ivaretagelse ved en virksomhetsoverdragelse. Dette for at bispedømmene i denne fasen fortsatt kan rekruttere og beholde medarbeidere og at Den norske kirke kan framstå som en god arbeidsplass.

5. SPØRSMÅLET OM SÆRSKILT LOVREGULERING AV PRESTENES OG BISKOPENES TJENESTE (kap 5)

A) SOKNETS RETT TIL Å BLI BETJENT AV PREST (kap 5.2.1)

Departementets lovforslag

Departementet foreslår at det i kirkeloven § 2 tas inn en bestemmelse om prester, og tilsvarende om proster og biskoper og foreslår at bestemmelsen utformes slik:

Hvert sokn skal være betjent av prest, hvert prosti av prost og hvert bispedømme av biskop.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd:

Flere bestemmelser i kirkeloven bygger på en underliggende forutsetning om at det skal være prestatjeneste i hvert sokn. Departementet mener det kan være hensiktsmessig å lovfeste denne forutsetningen særskilt. Departementet argumenterer videre med at dette vil bekrefte at Dnk skal være en landsdekkende kirke.

Dette vil også forplikte staten til finansiering av Den norske kirke i et omfang som gir grunnlag for å rekruttere og beholde prester i alle deler av landet.

En lovfesting av prestatjenesten er hensiktsmessig ved at det i §2 framgår at «hvert sokn skal være betjent av prest». Dette vil være en oppfølging av Grunnlovens §16 og de målsettinger som følger av dette. Om Den norske kirke skal være en folkekirke må den ha en landsdekkende prestatjeneste.

Konklusjon/uttalelse

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslag om å lovfeste forutsetningen for prestedtjeneste i hvert sokn slik det går fram av §2

b) Prestetjenestens uavhengighet (kap 5.2.2)

Departementets lovforslag

Den aktuelle bestemmelsen foreslås tatt inn i kirkeloven § 34 med følgende formulering:

All prestedtjeneste skal organiseres slik at prestene kan utøve sin tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd

Departementet mener det er formålstjenlig å ta inn en bestemmelse i kirkeloven som verner om prestedtjenestens uavhengighet. Lovforslaget tar utgangspunkt i helseforetaksloven. Det har vært vurdert å gå lenger jfr universitetsloven (selvstendig, faglig ansvar) og domstolsloven (uavhengighet i utøvelse).

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd vil støtte departementets vurdering knyttet til prestedtjenestens uavhengighet. En enkelte prest vil ofte være del av team, medarbeiderskap og tverrfaglighet i møte med den lokale stab og andre medarbeidere. Å uttrykke noe om prestedtjenestens uavhengighet vil ikke være i motstrid til dette. Prestene har en sentral posisjon i forkynnelse, sjelesorg og sakramentsforvaltning. En lovfesting av prestedtjenestens uavhengighet vil underbygge og bekrefte den forståelse mange har av denne tjenestens selvstendige og autonome elementer.

Prestene er forpliktet på ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser. En lovfesting av prestedtjenestens uavhengighet vil og forplikte i forhold til rekruttering til og organisering av prestedtjenesten. Dette vil også forplikte de enkelte sokn. Slik lovforslaget nå ligger vil relasjonen mellom det nye retssubjektet og soknet underbygge et behov for å lovfeste prestedtjenesten. Siden prestedtjenesten i stor grad utøves i soknet er det formålstjenlig å særlig lovfeste at organiseringa skal være slik at tjenesten kan utøves i samsvar med de forutsetninger og forpliktelser som er gitt i ordinasjonen.

Møre biskop og Møre bispedømmeråd vil på bakgrunn av dette støtte departementets forslag til endring av KL§34

5.3 REGULERING AV BISKOPENES OG PROSTENES TJENESTE

Lovbestemmelsene om dette er inntatt i forslaget til nytt ledd i kirkeloven § 2:

"Hvert sokn skal være betjent av prest, hvert prosti av prost og hvert bispedømme av biskop"

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter departementets vurdering av biskopenes og prostenes tjeneste og rolle, jfr pkt 5.3.1 – 5.3.3. Bispedømmerådet støtter at det ikke fastsettes egen lovregulering om biskopens myndighet.

Bispedømmerådet støtter at Kirkemøtet gjennom lov får myndighet til å opprette eget klageorgan.

Konklusjon/uttalelse

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslag om å lovfeste prostenes og biskopenes tjeneste og at det ikke fastsettes egen lovregulering av myndigheten slik det framgår av forslag til KL §2

6. REGLER OM KLAGE

A) KLAGENEMND FOR DEN NORSKE KIRKE (kap 6.7)

Departementet foreslår at gjeldende bestemmelser i kirkeloven § 27 om Den norske kirkes lærenemnd oppheves, se pkt. 7.7. I kirkeloven § 27 foreslås det i stedet inntatt bestemmelser om Den norske kirkes klagenemnd, med følgende ordlyd:

§ 27. Den norske kirkes klagenemnd.

Den norske kirkes klagenemnd oppnevnes for fire år av Kirkemøtet og består av fem medlemmer og et tilsvarende antall varamedlemmer med betydelig teologisk og juridisk kompetanse. Som leder oppnevnes en person med erfaring som dommer.

Klagenemnda

a) avgjør klager etter kirkeloven §§ 29, 32 og 38

b) avgjør klager på vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed truffet av bispedømmeråd eller Kirkerådet

c) treffer vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed av biskop

d) utfører for øvrig de oppgaver den er pålagt av Kirkemøtet.

Klagenemndas avgjørelser kan ikke påklages.

Tilsatte i Den norske kirke og andre med rettslig klageinteresse kan reise søksmål for å få prøvd lovligheten av Klagenemndas vedtak.

Kirkemøtet gir nærmere regler om virksomheten.

Departementet foreslår dessuten at bestemmelsen i kirkeloven §29 første ledd endres slik:

Kirkelige tilsatte og ombud skal være medlem av Den norske kirke. ~~Departementet~~ Biskopen kan dispensere fra kravet når særlige grunner tilsker det. Biskopens vedtak kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd.

Departementet foreslår videre at bestemmelsen i kirkeloven § 38 annet ledd endres slik:

Vedtak i et lovbestemt kirkelig organ kan ikke påklages med mindre annet er særskilt bestemt. Vedtak etter *offentleglova* som er truffet av menighetsrådet eller kirkelig fellesråd, kan påklages til bispedømmerådet. Vedtak etter *offentleglova* som er truffet av bispedømmerådet, kan påklages til Kirkerådet. Vedtak etter *offentleglova* som er truffet av Kirkerådet, kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd

Departementet drøfter på hvilke områder det kan være behov for særskilt klageordninger:

- Mindretallsklage ved tilsetting
- Klage på vedtak i Kirkerådet etter offentlighetsloven
- Klage på vedtak på dispensasjon fra krav om medlemskap i Dnk
- Klage på disiplinærvetdakt
- Klage på vedtak om tap av presterettigheter
- Klage på biskopen

Opphevelse av den lovfastsatte klagenemnda er ikke til hinder for at Den norske kirke kan opprette et slikt organ med myndighet gitt av Kirkemøtet.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslag om å oppheve lovbestemmelsen om Den norske kirkes lærernemd. Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslag om å opprette Den norske kirkes klagenemnd med den ordlyd som framgår av §27. Møre biskop og Møre bispedømmerådråd støtter forslag om endringer i KL §29 og 38

7. ANDRE FORSLAG TIL ENDRINGER I KIRKELOVEN (kap 7)

a) KIRKEBOKFØRING OG MEDLEMSREGISTRERING (kap 7.1)

Departementets lovforslag

De aktuelle bestemmelsene i §§ 3 og 37 foreslås utformet slik:

§ 3 Tilhørighet og medlemskap.

(...)

8. Innmelding i, og utmelding av Den norske kirke skjer ved personlig henvendelse til kirkebokføreren på bostedet. Utmelding kan også skje skriftlig. Er vedkommende bosatt i utlandet, rettes henvendelsen til kirkebokføreren på siste bosted her, eller såfremt vedkommende ikke har hatt bosted her, til den kirkebokfører ~~departementet~~ Kirkerådet bestemmer.

(...)

Departementet Kirkemøtet gir nærmere regler om fremgangsmåten ved innmelding og utmelding og melding etter dette nummer, herunder om hvilke opplysninger som kan kreves.

10. Personer som anses å høre inn under eller er medlem i Den norske kirke, registreres i et sentralt medlemsregister for Den norske kirke. *Regler om registerføringen gis av Kirkemøtet.*

§ 37. Kirkebokføring.

Det skal føres register over personer som blir døpt, konfirmert, vigslet til ekteskap og jordfestet ved prest i Den norske kirke samt over personer som melder seg inn i eller ut av Den norske kirke. Nærmere regler om registerføringen gis av *Kirkemøtet.*

Opplysninger som nevnt i første ledd, kan etter nærmere bestemmelser av *Kirkemøtet* inntas i medlemsregister for Den norske kirke, jf. § 3 nr. 10.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd:

Den myndighet som lå til departementet blir foreslått overført til Kirkemøtet og Kirkerådet. Krav og forutsetninger for inn og utmelding videreføres. Sammenhengen mellom Den norske kirkes medlemsregister og regler om inn- og utmelding tilsier, etter departementets syn, at Kirkemøtet bør gis myndighet til å gi nærmere regler om inn- og utmelding og om registrering av kirkebokopplysninger.

Det oppstår til tider spørsmål knyttet til medlemskap, tilhørighet og rutiner for inn og utmelding – og om Dnk har særskilte privilegier. Det kan være aktuelt å spille inn at dette må håndteres likt for alle tros- og livssynssamfunn.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter departementets forslag om å overføring myndighet etter §§3 og 37.

For øvrig er Møre biskop og Møre bispedømmeråd av den oppfatning at de rettslige krav og forutsetninger for inn og utmelding bør likebehandles uavhengig av tros- og livssynssamfunn.

b) KIRKELIG MANNTALL

Departementet foreslår at bestemmelsen i kirkeloven § 4 får følgende ordlyd:

Kirkemøtet gir regler om kirkelig manntall og om innføring i dette.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslag til endring i KL §4

b) BESTEMMELSER OM SOKNETS ORGANER

Departementet foreslår at de aktuelle bestemmelsene i kirkeloven § 11 endres slik:

Menighetsmøtet avgjør saker om innføring av *gudstjenestlige bøker i kirken* og andre saker som etter bestemmelse av *Kirkemøtet* overlates til menighetsmøtets avgjørelse.

(...)

For øvrig gir menighetsmøtet uttalelse når ~~departementet eller annen~~ kirkelig myndighet ber om det eller når menighetsmøtet av eget tiltak ønsker å uttale seg.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd:

Departementet foreslår innebærer at det skapes samsvar mellom KL §§ 11 og 24 ved at «salmebok og liturgi» byttes ut med «gudstjenestlige bøker i kirken». Medfører at det ikke er grunnlag for usikkerhet om Kirkemøtet som

Konklusjon/uttalelse

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter departementets forslag til endringer i KL §11

c) ORDNING FOR DØVEMENIGHETER OG ANDRE KATEGORIALMENIGHETER

Departementet foreslår at den aktuelle bestemmelsen i kirkeloven § 2 formuleres slik:

Særskilt ordning for døvemenigheter og andre kategorialmenigheter fastsettes av ~~Kongen~~ *Kirkemøtet.*

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslag til den aktuelle endringen i KL §2

d) KIRKELIG INNDELING OG BESTEMMELSER OM KIRKEBYGG

Departementet foreslår følgende endringer tatt inn i kirkeloven § 2 og § 21 med følgende ordlyd:

§ 2 Rettslig handleevne og kirkelig inndeling.

Endringer i den kirkelige inndeling og navn på kirke, sokn, prosti og bispedømme fastsettes av Kongen. Departementet treffer de bestemmelser som er nødvendige for gjennomføring av inndelingsendringer og foretar nødvendige lempninger i anvendelsen av gjeldende lov. *Avgjørelsesmyndighet etter dette ledd kan overlates til bispedømmerådet.*

§21: Departementet kan på avgrensede områder overlate til biskopen å treffe beslutninger etter denne paragraf.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd:

Departementet argumenterer for at endringer i den kirkelige inndeling og navn på kirke, sokn, prosti og bispedømme fortsatt skal fastsettes av Kongen med utgangspunkt i det kommunale finansieringsansvaret. Fordi departementet ikke lenger vil ha noen alminnelig adgang til å delegere oppgaver til kirkelige organer, foreslås det inntatt en særlig hjemmel for slik delegasjon i §§ 2 og 21. Med den særskilte delegasjonsadgangen som det legges opp til vil vi anta at dagens forvaltningspraksis i stor grad vil bli videreført.

Departementet vil på bakgrunn av det kommunale finansieringsansvaret overfor kirken at også regler om budsjettordning, regnskapsføring og revisjon for menighetsråd (§ 9 tredje ledd) og kirkelig fellesråd (§ 14 fjerde ledd), og for forvaltning av kirkefond (§ 19 første ledd), fortsatt bør gis av departementet. Det foreslås derfor ingen endringer i dagens lovbestemmelser om dette.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslagene til endringer i KL §2 og §21

e) SÆRSKILTE REGLER FOR STATENS BEHANDLING AV SAKER SOM GJELDER DEN EVANGELISK-LUTHERSKE LÆRE

Departementet foreslår videre at kirkeloven § 38 fjerde ledd oppheves.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter opphvelse av KL§38.4

f) ØVRIGE ENDRINGER

Departementet foreslår kirkeloven §§ 9, 14, 26, 32 og 34 utformet slik:

§ 9. Menighetsrådets oppgaver.

Menighetsrådet medvirker ved utnevning og tilsetning i kirkelige embeter og stillinger etter de regler som gjelder til enhver tid. Menighetsrådet skaffer til veie de opplysninger og gir de uttalelser som departementet eller annen kirkelig myndighet ber om, og utfører for øvrig de oppgaver som til enhver tid er pålagt av Kongen eller departementet.

§ 14 Kirkelig fellesråds oppgaver.

Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som til enhver tid er pålagt av Kongen eller departementet, eller som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd.

§ 26. Bispemøtet.

Bispemøtet virker for samordning av de gjøremål som etter gjeldende regler tilligger biskopene og utfører for øvrig de gjøremål som til enhver tid er pålagt ved bestemmelse av *Kirkemøtet*. Det avgir uttalelse i saker som det blir forelagt av departementet eller Kirkemøtet. ~~Kongen~~ *Kirkemøtet* gir nærmere bestemmelser for møtene.

§ 32. Tap av presterettigheter.

Geistlig embetsmann som avskjediges fra sitt embete ved dom eller gis avskjed uten nåde mister retten til å utføre prestatjeneste i Den norske kirke for alltid eller for den tid departementet bestemmer. Det samme gjelder geistlig tjenestemann som fradømmes stillingen som straff eller gis avskjed.

Departementet/Biskopen kan vedta å frata en prest som ikke er ansatt i statlig prestestilling retten til å utføre prestatjeneste i Den norske kirke for alltid eller for en begrenset tid når vedkommende ved utilbørlig adferd viser seg uverdigg til å være prest eller bryter ned den aktelse eller tillit som er nødvendig for utførelse av prestatjenesten.

Biskopens vedtak etter denne paragraf kan påklages til Den norske kirkes klagenemnd.

§ 34. Tjenesteordninger.

~~Kongen/Kirkemøtet~~ fastsetter tjenesteordning og gir nærmere regler om vilkår m.v. for prester, proster og biskoper. ~~Regler gitt i medhold av denne bestemmelse går foran regler gitt av kirkelig organ på annet grunnlag.~~

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd deler departementets vurderinger om at det ikke lenger er naturlig at Kongen eller departementet skal kunne pålegge lokalkirkelige organer oppgaver. Videre at den myndighet som ligger til departementet og Kongen oppheves eller overføres kirkelig organ. I §26 overføres myndighet fra Kongen til Kirkemøtet om å gi nærmere bestemmelser for møtene i Bispemøtet. Bispemøtet har selv vedtatt sin forretningsorden med hjemmel i §5 i Reglement for Bispemøtet. Møre biskop og Møre bispedømmeråd forstår det slik at at denne hjemmelen til selv å fastsette forretningsorden for sin virksomhet ikke endres ved den foreslåtte myndighetsoverføringen.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslagene til endringer i §§9, 14, 26, 32 og 34. Videre støttes det å oppheve bestemmelse i KL §22 om frivillige prostiråd og prostimøter.

Del III Kirkens økonomiske stilling og grunnlag ved utskilling fra staten

I Omlegging til rammetilskudd fra staten til en fristilt kirke (kap 9)

a) Videreføring av kirkens finansieringsordning over offentlige budsjetter

Departementet foreslår at bestemmelser om statens finansieringsoppgave overfor kirken tas inn i kirkeloven § 22 med ny overskrift til paragrafen (sml. overskriften til § 15), med følgende formulering:

§ 22. Statens økonomiske ansvar.

Etter budsjettøkna fra Kirkemøtet gir staten tilskudd til prestatjenesten og kirkens virksomhet regionalt og nasjonalt. Staten kan gi tilskudd også til andre kirkelige formål.

Sammendrag av departementets vurderinger:

Forslag til lovendringene er basert på en videreføring av kirkens finansieringsordning over offentlige budsjetter og den ansvarsdeling som er mellom staten og kommunene.

Endringene vil innebære at statens bevilgninger til kirkelig virksomhet for framtiden vil være tilskuddsbaserte, dvs. at bevilgningene ikke lenger vil gjelde statens ordinære driftsutgifter. Departementet foreslår lovfesting av rekkevidden av statens bevilgninger til Dnk. Dette vil også innebære en avgrensning i forhold til kommunenes forpliktelser etter KL §15. Nivået på statens bevilgninger til kirken vil være de samme – men dette er også et årlig budsjettspørsmål.

Det følger av Kirkemøtets rolle at Kirkemøtet bør ha det fulle ansvaret for å veie de ulike kirkelige formålene, oppgavene og hensynene mot hverandre. Departementet går derfor inn for – som en hovedregel – at det fra staten gis ett samlet rammetilskudd som Kirkemøtet er mottaker av og fordeler mellom de ulike formålene og oppgavene.

Det bør ikke legges begrensninger på Den norske kirkes adgang til å motta inntekter utover det regulære statstilskuddet, enten slike bidrag kommer fra offentlige instanser eller private. Også inntektsgivende virksomhet av kommersiell karakter bør det være adgang til så fremt annen lovgivning ikke er til hinder.

Departementet legger vekt på å styre gjennom mål og ønskede resultater, mindre på å styre gjennom innretningen av tilskuddsordningene. Et slikt målstyringsprinsipp stiller Dnk friere i bruken av bevilgningene. Det sentrale er om de målene som er satt opp, blir ivaretatt – ikke hvilke tiltak som gjennomføres eller hvordan ressursene blir anvendt for å nå målene. Dette har preget utviklingen av de offentlige bevilgningene til Den norske kirke både innenfor kommunal og statlig sektor.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd stiller seg bak rammetildeling og målstyring som prinsipp, og at rekkevidden for statens bevilgninger lovfestes. Dette vil innebære en tydeliggjøring av grenser for statlige midlene til formål etter KL §15. Det er viktig at kommunene og de Kirkelige fellesrådene er kjent med dette. Videre støtter vi at økonomi knyttet til kirkebygg - rentekompesasjonsordningen fortsatt forvaltes av departementet og at statlig støtte til Sjømannskirken fastsettes særskilt. Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter forslag til formulering i §22.

b) OPPLYSNINGSVESENETS FOND (kap 9.7)

Sammendrag av departementets vurderinger:

Departementet ser ikke at fondets oppgaver og finansielle tilskudd til Den norske kirke kommer i en annen stilling dersom kirken selvstendigjøres. Tilskuddet fra fondet vil inngå som en inntekt for kirken, på samme måte som statens rammetilskudd og som Kirkemøtet ta stilling til.

Departementet vurderer nå fondets tilknytning til staten, dvs. om forvaltningen fortsatt bør være organisert gjennom et forvaltningsorgan underlagt departementet. Etter loven om fondet § 4 er Kongen gitt generell myndighet til å disponere fondets eiendeler. Et sentralt vurderingsspmål er om styrets ansvar og myndighet i større grad bør reguleres i loven, ikke bare gjennom delegasjonsbestemmelser slik som i dag.

Om det er kirken eller staten som bør utøve eierrettighetene til fondet, har vært gjenstand for juridisk og politisk diskusjon opp gjennom årene og er fortsatt omstridt. Departementet ser etter dette ikke grunn til å ta stilling til den underliggende eiendomsretten i forbindelse med at kirken blir skilt ut fra staten slik som foreslått.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter departementets vurderinger om forvaltning av tilskudd fra OVF, vurdering av tilknytningsform og at man ikke nå tar opp den underliggende eiendomsretten.

c) DEN NORSKE KIRKES LANDSFOND (kap 9.8)

Departementet foreslår at Landsfondets kapital blir tilført en selvstendigjort kirke som egenkapital til fri benyttelse av Kirkemøtet.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd er positive til at Landsfondets kapital overføres Den norske kirke til disposisjon for Kirkemøtet.

II KIRKEMØTET SOM TILSKUDDSMOTTAKER

Departementet gjør greie for foreslåtte framtidige ordninger knyttet til Kirkemøtet som tilskuddsmottaker

- Rekkevidden av Kirkemøtets budsjettmyndighet i en kirke fristilt fra staten (kap 10.1)
- Budsjettreglement for kirkemøtet (kap 10.2)
- Budsjettfordelingen i det nye rettssubjektet for kirken (kap 10.3)
- Fullstendighetsprinsippet og bruken av stiftelser (kap 10.4)

Departementet gjør greie for foreslåtte framtidige ordninger knyttet til økonomiforvaltningen

- Kirkerådets ansvar (kap 11.1)
- Kontrollutvalg (kap 11.2)
- Økonomiregelverk (kap 11.3)
- Regnskap, regnskapsavleggelse og årsrapport (kap 11.4)
- Revisjon (kap 11.5)
- Regelverket for offentlige anskaffelser (kap 11.6)

- Avtalefrihet, tariffspørsmål og administrative bestemmelser (KAP 11.7)
- Betalingsvansker, konkursvern (KAP 11.8)
- Administrative fellessystemer for økonomi, regnskap og personal

Departementets lovforslag

Departementet foreslår at de aktuelle økonomibestemmelsene inntas i kirkeloven § 25 og formuleres slik:

Kirkerådet har ansvaret for at økonomiforvaltningen og økonomistyringen av de midlene som Kirkemøtet disponerer, er forsvarlig. Kirkerådet fastsetter regnskapet. For regnskapet gjelder regnskapsloven og bokføringsloven, om ikke departementet har fastsatt andre bestemmelser i forskrift.

Sammendrag av departementets vurdering:

Økonomiregelverket i staten, som i dag gjelder fullt ut for de aktuelle kirkelige virksomhetene, vil falle bort når virksomhetene er skilt fra staten. Departementet vil på vanlig måte ha ansvaret for at statstilskuddet til kirken blir anvendt etter Stortingets forutsetninger. Departementets overordnede ansvar vil ellers følge av de bestemmelsene om tilskuddsordninger som er fastsatt i statens økonomiregelverk.

Med forslaget om Kirkerådets lovbestemte ansvar for økonomien og økonomistyringen følger det at Kirkerådet må påse at regnskapene føres korrekt i alle organisasjonsenhetene, dvs. i henhold til lov- og regelverk. Kirkerådet må også føre kontroll med at alle organisasjonsenhetene i det nye rettssubjektet har tilfredsstillende økonomi- og risikostyring og rutiner for internkontroll, avstemming og regnskapsrapportering. Det følger også av lovforslaget at Kirkerådet også må ha ansvaret for å fastsette interne økonomiinstrukser.

Økonomiinstrukser fastsatt av Kirkerådet må harmonere med Kirkemøtets budsjettreglement. I denne sammenhengen vil det være viktig å avstemme Kirkemøtets rolle som budsjettmyndighet med Kirkerådets ansvar for økonomien og økonomistyringen. Tilsvarende vil ansvaret for oppfølging og kontroll med andre instanser som er tildelt midler av Kirkemøtet, dvs. andre instanser enn rettssubjektet selv, ligge hos Kirkerådet.

Departementet har kommet til at det er regnskapslovens og bokføringslovens system som følges. Da det er Kirkerådet som skal fastsette og avlegge regnskapet for de midlene som Kirkemøtet disponerer, må det tilsvarende være Kirkerådet som utarbeider årsrapporten og årsregnskapet i tråd med regnskapsloven og de kravene eller bestemmelsene som staten har fastsatt i tilknytning til tilskuddsordningen. Ellers er det Kirkemøtet som må bestemme hvordan Kirkerådet skal presentere årsregnskapet og årsrapporten for Kirkemøtet.

Denne tjenesteytingen som DFØ gjør i statlig egenregi vil ikke kunne videreføres etter en utskilling fra staten. Nye systemer og løsninger må derfor kunne settes i drift straks en utskilling er realisert. Ved en utskilling synes det ellers naturlig at det nyetablerte selskapet Kirkepartner får et ansvar for å velge fellesløsninger. Departementet antar at interne organisasjonsendringer som kan gi en mer rasjonell oppgave- og arbeidsfordeling innen personal-, lønns- og regnskapsfunksjonene bør vurderes samtidig.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd deler i hovedsak departementets vurderinger og slutter seg til forslag til endringer i KL §25

III PENSJONSORDNINGEN I EN FRISTILT KIRKE

Sammendrag av departementets utredning:

Det følger av at de kirkelige arbeidstakerne som i dag har sin tjenestepensjon gjennom sitt pliktige medlemskap i Statens pensjonskasse (SPK), ikke vil være omfattet av pliktig medlemskap i SPK i en fristilt kirke. Å pålegge en selvstendigkjørt kirke bestemte pensjonsordninger ses ikke som aktuelt.

Departementet foreslår at pensjonsordningene som de tilsatte og virksomhetene i dag har gjennom SPK, blir tilbudt videreført i inntil tre år etter at virksomhetene er skilt ut fra staten. En fristilt kirke skal når som helst før disse tre årene er gått, kunne velge en annen pensjonsordning. Kirken kan i disse årene også søke om varig medlemskap i SPK.

Departementet går videre gjennom følgende elementer i høringsnotatet:

- Pensjonsreformen (kap 13.2)
- Offentlige tjenestepensjonsordninger og innskuddsbaserte
- Ordninger(kap 13.3)
- Overgangsordninger for Den norske kirke (kap 13.4)
- Videreføring av medlemskap i Statens pensjonskasse (kap 13.4.1)
- Avtalefestet pensjon (afp) gjennom Statens pensjonskasse(kap 13.4.2)
- Budsjettmessige og økonomiske forutsetninger(kap 13.5)
- Kirkens framtidige valg av pensjonsordninger(kap 13.6)

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter departementets vurderinger og at det er gjort viktige avklaringer i spørsmål knyttet til pensjon og pensjonsordninger. Som departementet peker på vil også Møre biskop og Møre bispedømmeråd understreke at det er av avgjørende betydning at pensjonsspørsmålet med overgangsordninger er avklart og gjort kjent for alle berørte arbeidstakere. Dnk er i en rekrutterings- og bemanningssituasjon som gjør at det i denne fasen ikke kan skapes usikkerhet omkring viktige rammebetingelser i tilsettingsforholdet.

IV MYNDIGHETEN TIL Å FASTSETTE BUDSJETT- OG REGNSKAPSORDNINGEN FOR MENIGHETSRÅDENE OG DE KIRKELIGE FELLESRÅDENE

a) FORSKRIFT OM ØKONOMIFORVALTNINGEN I SOKNENE (kap 14.1)

Hensynet til kirkelig selvstyre kan tilsi at den aktuelle myndigheten bør overføres fra departementet til Kirkemøtet. Departementet er likevel kommet til at myndigheten ikke bør legges til Kirkemøtet, men beholdes i departementet. Den vesentlige grunnen til dette er at soknenes regnskaper, og derigjennom hvilke regnskaps- og konteringsregler som gjelder, har vesentlig betydning for å kunne vurdere om kirkeloven § 15 blir ivaretatt av kommunene. Departementet foreslår derfor at de nevnte bestemmelsene i kirkeloven §§ 9 og 14 blir opprettholdt.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter departementets vurderinger om at myndigheten til å fastsette bestemmelser overfor soknene på dette området ikke legges til Kirkemøtet, men beholdes i departementet slik bestemmelsene om økonomiforvaltningen i soknene i §§9 og 14 blir opprettholdt

b) REGNSKAPS- OG TJENESTESTATISTIKK (kap 14.2)

Departementets vurdering er at også i framtiden skal departementet ha oppgaven med å bestemme hvilke tjenestedata som skal rapporteres, og at departementet fortsatt har ansvaret for innhenting, kvalitetsikring og sammenstilling av regnskapsdata fra soknene-

Konklusjon/uttalelse

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter funksjonsfordelingen mellom Kirkerådet og departementet for regnskaps- og tjenestestatistikk for soknene.

V) ÅPNINGSBALANSE OG EGENKAPITAL

Departementet omtaler dette i kap 15

- a) Innledning (kap 15.1)
- b) Generelt om egenkapital(kap 15.2)
- c) Egenkapitalbehovet for en selvstendigkjort kirke(kap 15.3)
 - behovet for tilførsel av egenkapital (kap 15.3.1)
 - hensynet til kostnadsstruktur og egenart (kap 15.3.2)
 - hensynet til risiko (kap 15.3.3)
 - midler til omstilling (kap 15.3.4)
- d) Investeringer og lån(kap 15.1)
 - investeringer (kap. 15.4.1)
 - adgangen til låneopptak.(kap 15.4.2)
- e) Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser. balanseføring

Sammendrag av departementets vurderinger:

Departementets utgangspunkt er at egenkapitalen skal være forsvarlig og tilstrekkelig tilpasset kirkens behov og virksomhet. Det vesentligste punktet – pensjonsforpliktelsene – vil departementet komme tilbake til. Det samme gjelder vurdering av behovet for kontanttilførsel til kirken ved en utskilling.

Det vil øvrig bli foretatt en verdivurdering av de eiendelene og forpliktelser som bispedømmerådene har knyttet til overgangen til SRS i 2015. Dette vil i hovedsak være knyttet til lite omsettelige eiendeler (kunstgjenstander, bispekåper) og restverdi av inventar og utstyr.

Administrative kostnader og risikoelementer vil ikke innvirke på egenkapitalbehovet.

Etter departementets syn bør det unngås at kirkens investeringer gjøres avhengig av særskilte bevilgninger fra staten. Departementet mener normalordningen bør være at en fristilt kirke har ansvaret for å finansiere sine investeringer og anskaffelser selv.

Etter departementets syn innebærer det foreslåtte statlige finansieringsansvaret for en fristilt kirke at kirken ikke bør tillates å ta opp lån til investeringer. For å unngå at staten sett fra kirkens og/eller långivers side blir å betrakte som en sikkerhet mot betalingsproblemer har departementet kommet til at kirken ikke bør gis generell adgang til å ta opp lån, garantere for andres økonomiske forpliktelser eller stille eiendeler til sikkerhet for andres gjeld – og at dette bør reguleres i lov. Forslaget om et generelt forbud mot låneopptak bør likevel ikke være til hinder for at kirken gis anledning til å ta opp lån i Opplysningsvesenets fond.

Departementets lovforslag

Departementet foreslår at lovbestemmelsen som begrenser adgangen til å ta opp lån, inntas i kirkeloven § 22 med slik ordlyd:

På Den norske kirkes vegne er det ikke tillatt å ta opp lån, garantere for andres økonomiske forpliktelser eller stille eiendeler til sikkerhet for andres gjeld. Bestemmelsen er ikke til hinder for låneopptak i Opplysningsvesenets fond eller for å dekke helt forbigående behov. Nærmere bestemmelser om slike låneopptak fastsettes av departementet.

Vurderinger fra Møre biskop og Møre bispedømmeråd:

Vurderingene av behovet for egenkapital, lånehov og et generelt forbud mot opptak av lån vil virke tydelig begrensende i forhold til økonomiske disposisjoner. Om dette sees i sammenheng med generelt krav til bruk av fullstendighetsprinsippet, kan dette være en sterk begrensende faktor i forhold til investeringer som på sikt kan gi reduksjon i driftskostnader. På den annen side bør Dnk (unntak for OVF) ikke drive annen økonomisk aktivitet enn det som er knyttet til de formål og oppgaver som virksomheten har.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd støtter departementets vurderinger og slik dette kommer til uttrykk i KL §22

VI MERVERDIAVGIFT

Etter en samlet vurdering, og i lys av sakens relativt beskjedne økonomiske konsekvenser for kirken, vil ikke departementet foreslå noen ordning for kompensasjon for merverdiavgift for en fristilt kirke. I forlengelsen av dette antar departementet det er hensiktsmessig at en eventuell innføring av nøytral merverdiavgift i statlig sektor bør utstå for disse virksomhetene inntil videre.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd deler departementets vurderinger og konklusjon knyttet til merverdiavgift

VII SKATT

Departementet har kommentert følgende element

- a) Inntekts- og formuesskatt (kap 17.1)
- b) Eiendomsskatt (kap 17.2)
- c) Innsamlede midler og skattefradrag for gaver (kap 17.3)

Sammendrag av departementets vurderinger:

Skatteplikt for kirkesamfunn, veldedige og allmenntilretteleggende organisasjoner som ikke har erverv som formål inntreffer når omsetningen overstiger kr 140 000. Disse reglene gjelder for soknene i dag og vil også gjelde for kirken etter en utskilling fra staten.

Enkelte typer eiendom er i eiendomsskatteloven uttrykkelig unntatt fra eiendomsskatt.

Om det foreslåtte nye rettssubjektet for kirken for eksempel kjøper kontoreiendommer, vil disse kunne bli omfattet av eiendomsskatt om kommunen gjør vedtak om det.

Om det nye rettssubjektet for kirken kan komme inn under de generelle kravene i skatteloven § 6-50, har ikke departementet vurdert nærmere.

Konklusjon/uttalelse:

Møre biskop og Møre bispedømmeråd tar orienteringen til etterretning, men ber om at det arbeides videre med spørsmålet om Den norske kirke kan komme inn under reglene om skattefrie gaver.

VIII ARBEIDSGIVERAVGIFTEN

Sammendrag av departementets vurderinger:

Vilkårene for arbeidsgiveravgiften er de samme i offentlig og privat sektor og gjelder også for frivillighetssektoren.

Om de statskirkelige virksomhetene skilles ut fra staten, må kirken selv betale arbeidsgiveravgift av Pensjonspremie.

For Kirkerådet og Bispedømmerådene er avgiftssonene entydige og vil gjelde også etter en utskilling. Reglene for beregning av arbeidsgiveravgiften for prestene vil være de samme etter en utskilling fra staten.

IX ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Departementet oppsummerer økonomiske og administrative konsekvenser (kap 19)

- Generelt
- Økonomi- og personalforvaltningen
- Andre administrative og budsjettmessige konsekvenser
- Kontrollutvalg
- Den norske kirkes klagenemnd
- Kirkerådets sammensetning
- Erstatningsansvaret og selvassurandørprinsippet
- Investeringsmidler
- Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Dette er langt på vei behandlet og kommentert tidligere i dette dokumentet.

Møre biskop og Møre bispedømmeråd har i tillegg disse kommentarene

Kommentar til KL 23

Møre biskop og Møre bispedømmeråd vil særskilt støtte at bispedømmerådet etter avtale kan gjøre oppgaver på vegne av soknet for å utføre oppgaver som etter avtale blir overlatt av det enkelte sokneråd eller fellesråd.

Kommentar til KL §24

Det er uttrykt at mål og planer for Den norske kirke kun skal være gjeldende for sentrale og regional-kirkelige organ. Møre biskop og Møre bispedømmeråd mener det bør gå tydeligere fram hvilken myndighet Kirkemøtet har overfor soknene knyttet til planer for diakoni, undervisning, kirkemusikk, misjon, kultur etc.

Møre biskop og Møre bispedømmeråd ber departementet vurdere disse endringsforslagene:

Endringsforslag KL §14e

Administrativ hjelp for prostene når staten yter det ytes tilskudd til det.

Kommentar til forslaget: Når det etableres et rettssubjekt adskilt fra staten, er vi spørrende til om det er hensiktsmessig at «staten» fortsatt skal framstå som tilskuddsgiver. I forslaget ligger at Kirkelig fellesråd gir administrativ hjelp for prostene når det ytes tilskudd, uten at kilden for tilskuddet angis nærmere.

Endringsforslag KL §14.4

Kirkelig fellesråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, midler som utredes av kommunen, ~~eller~~ staten, *sentral- eller regionalkirkelige organ* og midler menighetsråd stiller til fellesrådets disposisjon.

Bispedømmets kommentar:

I forslaget ligger en tydeliggjøring av at midler fra sentral- eller regionalkirkelige organ også kan stilles til disposisjon for soknet representert ved kirkelig fellesråd.

Molde 31.10.14

Olav Gading
Fung biskop

Bjørn Olaf Storhaug e.f
stiftsdirektør